

המשטר הצבאי, המועקה שבשדה־הקרב ישמרו למעננו על המשמעת. אנו כדאי שנשים מבטנו קדימה.

★

מדוע לכנות את החלפת הדעות במטה במלים: „מאבק” ו„מלחמה”? מכיוון שאיני מאמין בקצין ל„ימי שלום” וקצין אחר ל„ימי מלחמה”. יש אולי צבאות שלהם יש זמן. בשנה הראשונה למלחמה הם הופכים את צבא־השלום לצבא־מלחמה. לנו אין זמן. מן היום הראשון צריכים קצינינו להיות דרוכים, מתוחים וחושבים באוירת שדה־הקרב והניצחון. ולכן

הם צריכים להיות תמיד קצינים „לימי מלחמה”! אנו חייבים להיזהר מתופעות לנאי שליליות, אולם חובתנו הראשונה היא להילחם ולנצח. קציני־הקבע צריכים להיות בעלי רוח־לחימה. רוח כזו לא ניתן לחלק. אי אפשר להיות יונה תמה במטה ונשר כלפי האויב. איני מאמין בזאת. אופי לא ניתן לחלק. לוחם הוא לוחם בכל מקום ובכל רגע. לעתים אין זה נוח. אבל חייבים לשלם מחיר זה של נוחות לטובת הרגע המכריע של המלחמה האמיתית. צודק רס”נ א. פורן (ראה עמ’ 43): בשטח זה אין טעם להבחין בין קצין־מטה ומפקד.

בדיון שנתקיים לפני זמן מה, בהקשר אחר, התיחס גם ה„רמטכ”ל בדבריו לנושא הנדון.

„...קראתי במערכות את דבריו של אל”מ מ. גור בדבר תפקידיהם של קציני־המטה וחובותיהם. רואה אני לנכון לומר בהזדמנות זו, כי כל קצין־מטה או מפקד־יחידה זכותו וחובתו הם להגיד את כל מה שהוא חושב בעניין הנדון — וזאת עד שלב ההחלטה. דומני, כי מרבית הקצינים ב”צה”ל אכן אינם נרתעים להביע דעתם ושיקוליהם. אולם משנתקבלה ההחלטה, יש לעסוק בדבר אחד בלבד והוא — לבצע; מעתה אין עוד להמשיך ו„להילחם” איש על דעתו. אינני פוסל את זכותו של כל קצין להוסיף ולחשוב כפי שחשב קודם; זוהי זכותו הלגיטימית. אבל בכל הקשור לביצוע, או לפעולות המשפיעות על הביצוע — אין יותר מקום לערעורים או לעוררים.

איני מאמין באפשרות החיצוי; לא יתכן לומר לאנשים: „לבצע תבצעו כך!” ובה בשעה לטעון נגד צדקת ההחלטה. בכך צפונה סכנה של ירידת היעילות בצבא. כשם שצריך לקיים חופש במסגרת הדיון וההבעה, צריך לדעת היכן חופש זה מסתיים, ולא — תהיה זו אוניברסיטה ולא צבא. כי מה בין אוניברסיטה לצבא? אמת־המידה באוניברסיטה איננה בהכרח השגת התוצאה. ואילו בצבא אמת־המידה הבסיסית היא — האם השיגו את המטרה או לא השיגוה.”